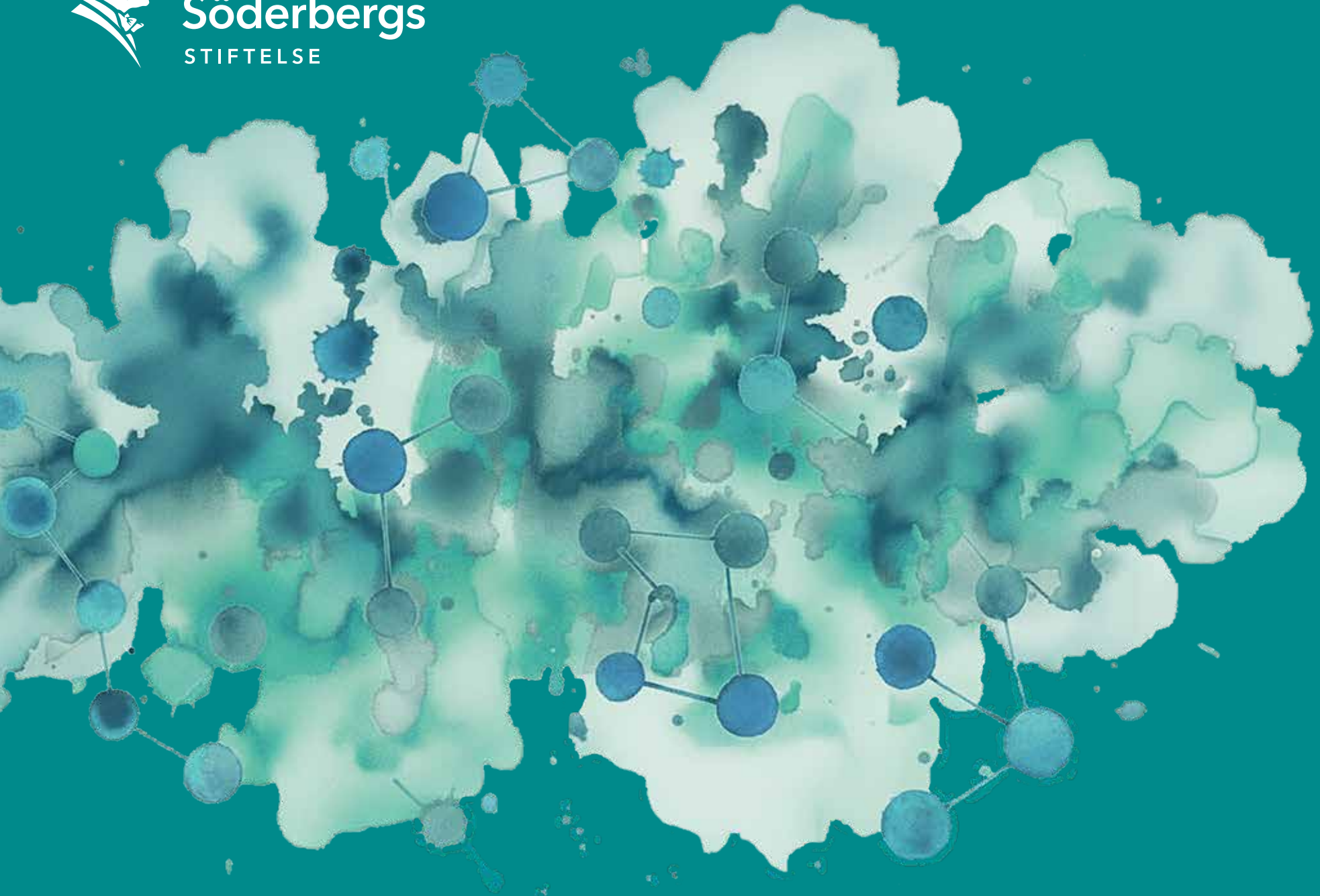

Ragnar
Söderbergs
STIFTELSE

Årsberättelse 2025

Vår vision är att finna och finansiera framtidens främsta forskare. Det gör vi genom utlysningar av forskningsanslag och riktade satsningar på områden som Ragnar Söderbergs stiftelses styrelse har prioriterat. Vi vill att satsningarna ska göra skillnad för forskare och forskning i Sverige.

Innehåll 2025

3 VD har ordet. Anna Wetterbom summerar året som gått. Stiftelsen fortsätter satsningen på ekonomi och återväxten inom forskningsfältet är mycket god. Läs gärna mer om våra olika forskare under "Möt en forskare" på vår hemsida.

5-9

Forskning i fokus. Vi arbetar med finansiering av framtidens främsta forskare inom rättsvetenskap, ekonomi och medicin.

Stöd till framtidens bästa forskare	sid 5
Så här finansierar vi forskning	sid 6
Satsning på yngre forskare	sid 7
SFSG – Matematiska modeller utvecklar forskning om cancer	sid 8-9

Våra forskningsområden 2025

10-12

Rättsvetenskap – fyra projekt pågår	sid 10
Ekonomi – tre projekt pågår under året	sid 11
Medicin – inga pågående projekt	sid 12

Möt årets forskare

Läs om de nya forskningsprojekten inom ekonomi. Sju engagerade forskare berättar mer.

13-19

Hur har den svenska modellen påverkat företag och innovation?	sid 13
Inga länder når 50-procentig representation för kvinnor i politiken	sid 15
Hur volontärarbete kan påverka kvalitet och samhällsnytta	sid 18

20

Året i siffror.

Balans- och resultaträkning för Ragnar Söderbergs stiftelse 2025, sid 20-21.

22-23

Om stiftelsen.	
Styrelsen och kansliet	sid 22
Historien om Ragnar Söderberg och stiftelsen	sid 23

Återupptagen satsning på forskning inom ekonomi

UNDER 2025 återupptog vi utlysningen av projektanslag inom ekonomiämnena och det kom att präglades mycket av arbetet under året. Ramar för utlysningen skulle sättas och en ny bedömarpanel rekryteras. Tre sinsemellan väldigt olika projekt har fått finansiering och vilka de är kan du läsa om längre fram i verksamhetsberättelsen.

VI GENOMFÖRDE också den återkommande utlysningen av Swedish Foundations Starting Grant. Samarbetet kring den utlysningen firade tio år och när jag blickar tillbaka så kan jag konstatera att det varit mycket framgångsrikt. Sedan starten har samarbetet vuxit till sju stiftelser som tillsammans har finansierat 35 forskare med över 450 miljoner kronor. Flera av forskarna har sedan fått anslag från Europeiska forskningsrådet, vilket är ett av målen för oss.

SAMARBETET med Kungl. Vetenskapsakademien, KVA, fortsatte och tillsammans genomförde vi en utlysning för svenska deltagare till Lindau Nobel Laureate Meeting som denna gång var två möten, ett för kemi och ett för ekonomi. Under året genomfördes också de tre konferenserna hos KVA, som stiftelsen avsatt medel för tidigare. Tre forskare som fått projektfinansie-

ring från stiftelsen fick möjlighet att arrangera varsin vetenskaplig konferens i KVAs lokaler i Frescati.

SVERIGES UNGA AKADEMI fick fortsatt stöd för sin verksamhet och vi är glada över att ha varit med sedan starten 2011. Under året valde vi också att gå in som en av de första finansierarna för KRAFT, som står för Kunskap, Rådgivning, Analys, Forskning och Tillämpning. Ett initiativ som vill skapa en arena för dialog mellan beslutsfattare och forskning på områdena humaniora och samhällsvetenskap. Att finansiera den här typen av verksamheter är ett sätt för oss att stötta forskning i en bredare kontext och vi ser det som ett naturligt komplement till att stötta forskningsprojekt. Det är också ett sätt att uppfylla stiftarens vision, där det i våra stadgar står att både anslag får ges till både individer och organisationer. För när allt kommer omkring så landar vi alltid där, att uppfylla grundarens vilja som den uttrycks i stadgarna för stiftelsen.

Anna Wetterbom, vd Ragnar Söderbergs stiftelse
anna@soderbergs.se

Foto: Angelica Klang

”

Samarbetet kring Swedish Foundations Starting Grant firade tio år i år. När jag blickar tillbaka så kan jag konstatera att satsningen varit mycket framgångsrik.”

Anna Wetterbom, vd

Foto: Angelica Klang

Stöd till framtidens forskare

I linje med stiftelsens stadgar finansieras främst forskning inom rättsvetenskap, ekonomi och medicin. Anslag till akademiskt yngre forskare är stiftelsens huvudfokus men i vissa fall finansieras även andra aktiviteter som passar med stiftelsens vision.

Stiftelsens vision är sedan drygt femton år att finna och finansiera framtidens främsta forskare. Att finna innebär att stiftelsen hela tiden söker aktivt efter nischer där vi kan göra stor nytta för forskarna och forskningen i Sverige.

Finansiering av framtidens främsta forskare

Att finna innebär också att vi använder oss av sakkunniggranskning för att hitta forskare som både är vetenskapligt skickliga och som har nydanande idéer. Framtidens främsta betyder att vi finansierar forskare relativt tidigt i karriären med ambitionen att göra det möjligt för dem att etablera sig som självständiga forskare.

Finansieringen sker genom fleråriga anslag. Anslag till akademiskt yngre forskare är stiftelsens huvudfokus men i vissa fall finansieras även andra aktiviteter som ligger i linje med stiftelsens vision.

Tillsammans med sex andra privata finansierare driver vi sedan 2015 det unika samarbetet Swedish Foundations Starting Grant. Där er-

bjuder vi en andra chans till finansiering för forskare som, trots högsta betyg, får avslag på sin ansökan om Europeiska forskningsrådets Starting Grant. Under 2025 välkomnade vi stiftelsen ÅForsk som ny samarbetspartner samtidigt som Svenska sällskapet för medicinsk forskning lämnade.

Våra övriga satsningar

Stiftelsen finansierar sedan 2019 en delegation med svenska doktorander som deltar i Lindau Nobel Laureate Meeting i Tyskland. De forskare som får bidrag till resan väljs ut i samarbete med Kungl. Vetenskapsakademien, KVA. Tillsammans med KVA gör vi också en satsning på konferensanslag för forskare som tidigare fått finansiering av stiftelsen.

Stiftelsen ger stöd till Sveriges unga akademi, SUA. En oberoende plattform som ger yngre forskare en stark röst i den forskningspolitiska debatten och som även arbetar med att föra ut forskning till barn och unga. Sedan SUA grundades 2011 har stiftelsen beviljat

drygt 34 miljoner kronor i stöd till akademien och 2025 gavs två miljoner kronor i stöd.

Kraftsamling inom humaniora och samhällsvetenskap

KRAFT, Kunskap, Rådgivning, Analys, Forskning och Tillämpning, är ett initiativ som vill skapa en arena för dialog mellan beslutsfattare och forskning på områdena humaniora och samhällsvetenskap. Syftet med KRAFT är att samverka med förtroendevalda politiker och skapa en arena för ömsesidig dialog och bättre förståelse för de humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningsområdenas särskilda förutsättningar och samhällsbidrag. Stiftelsen har beviljat 300 000 kr per år under tre år för att tillsammans med andra finansierare göra denna kraftsamling möjlig.

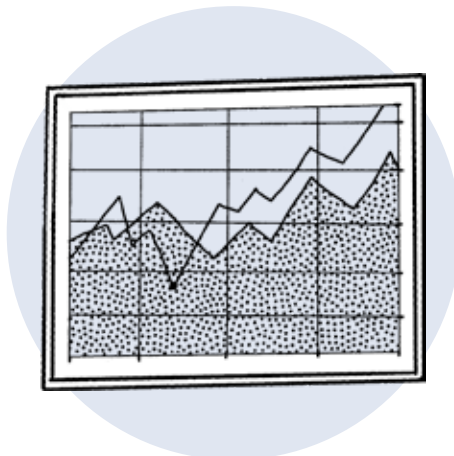
Under 2025 har stiftelsen även gett stöd till universiteten i Lund, Stockholm och Uppsala för att arrangera workshops för forskare som avser att söka anslag från Europeiska forskningsrådet.

Så här finansierar vi forskning

1 Grundaren och företagsledaren Ragnar Söderberg bildar stiftelsen 1960 och donerar aktier i familjeföretaget Ratos som grundkapital.

2 Avkastning från stiftelsens kapital delas ut som anslag till forskning och forskare. Det sker genom öppna utlysningar.

3 Utlysning. Forskare söker anslag genom stiftelsens olika utlysningar. Ansökningar inom samma utlysning konkurrerar med varandra.

4 Ansökningarna bedöms av en panel med ledande forskare som är experter inom ämnesområdet. Panelen bedömer meriter och kvaliteten i det föreslagna projektet.

5 Styrelsemöte. Baserat på expertpanelens bedömning beslutar stiftelsens styrelse om vilka ansökningar som beviljas forskningsanslag.

6 Forskningsanslag. Forskningsprojekt som finansieras av stiftelsen pågår i två till fem år. Under den tiden publicerar forskarna sina resultat. När projektet är slut återrapporterar de till stiftelsen.

Illustrationer: Maja Säfström

Satsning på yngre forskare

Swedish Foundations Starting Grant, SFSG, riktar sig till nyligen disputerade forskare som fått högsta betyg i Europeiska forskningsrådets utlysning av ERC Starting Grant, men inte beviljats ERC-anlag på grund av deras begränsade budget. Forskare inom alla vetenskapsområden, och som är verk-samma i Sverige, är välkomna att ansöka.

Varje år tävlar cirka 4 000 av Europas främsta yngre forskare om de prestigefyllda och välfinansierade startanslagen från Europeiska forskningsrådet, ERC. Konkurrensen är stenhård och även forskare i den högst rankade gruppen blir utan bidrag när ERCs budget inte räcker till.

Fånga upp talanger

För att fånga upp dessa forskartalanger och undvika att de tappar viktigt momentum och driv i sitt arbete startade vi och ett antal privata svenska forskningsfinansiärer satsningen Swedish Foundations Starting Grant, SFSG, 2015. Idag består samarbetet av sju finansiärer: Erling Perssons Stiftelse, KK-stiftelsen, Kempestiftelserna, Olle Engkvists Stiftelse, Ragnar Söderbergs stiftelse, Riksbankens Jubileumsfond och Åforsk.

Genom en riktad utlysning erbjuder vi forskare som topprankats hos ERC en ny chans till finansiering nationellt.

Fler anslag gynnar forskningen

Anslagen från SFSG ger motsvarande finansieringen som startanslagen från ERC, upp till 1,5 miljoner euro per år i fem år. Avsikten med SFSG är inte att ersätta EUs finansiering utan att uppmuntra fler forskartalanger vid svenska lärosäten att delta i ERCs utlysningar. Därför förväntas forskaren fortsätta att söka relevanta ERC-anslag under hela projektperioden. På sikt gynnar detta både forskarna och forskningen som helhet i Sverige.

Topprankade forskare

Vetenskapsrådet har en parallell satsning på topprankade svenska forskare som står på ERCs reservlista. De båda satsningarna samordnas för att göra största möjliga nytta. Fram till 2025 har 35 unga forskare beviljats närmare 450 miljoner kronor via initiativet. Av dessa har elva forskare finansierats av Ragnar Söderbergs stiftelse.

11

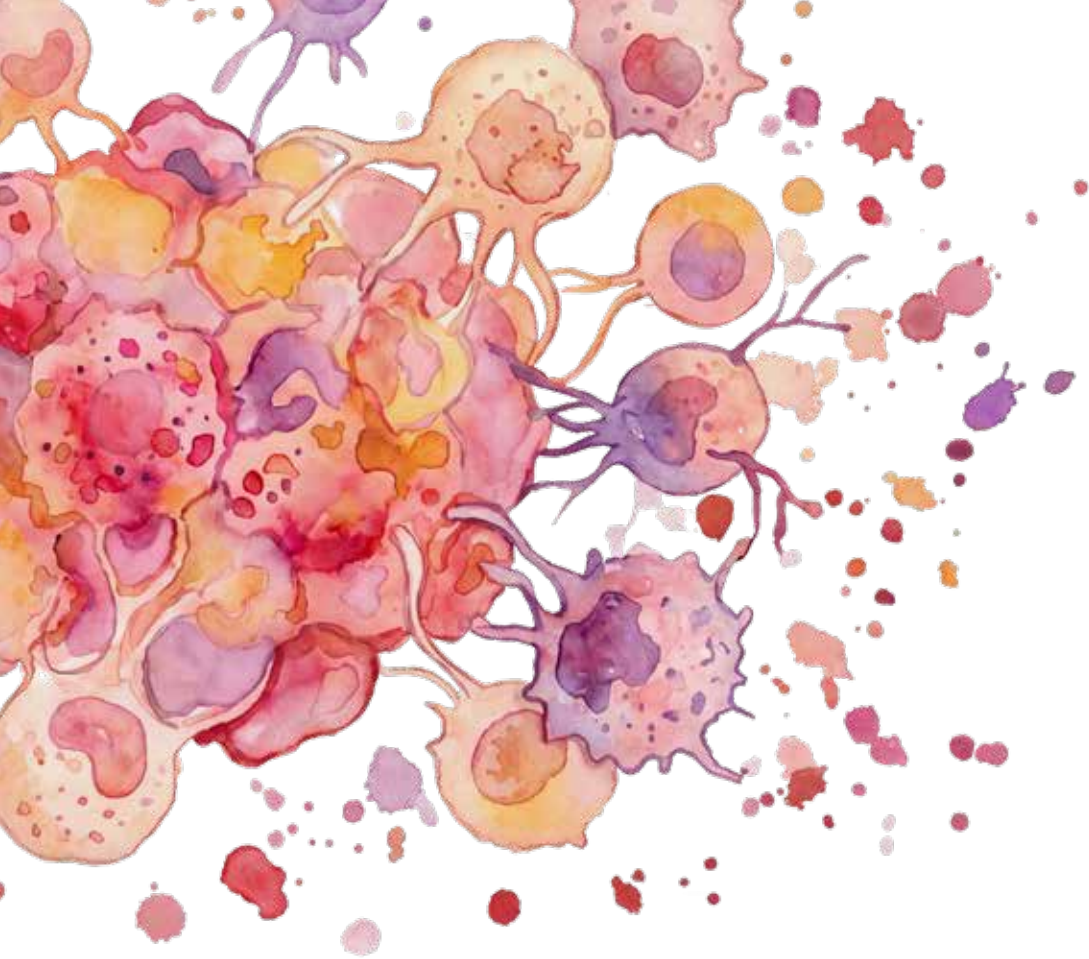
forskare har finansierats av Ragnar Söderbergs stiftelse. Under 2025 betalas anslag ut till fyra forskare.

Eszter Lakatos 2025–2030
Chalmers tekniska högskola
Re-defining cancer immunogenicity on the systems level.

Kathlen Hohn 2024–2029
Kungliga Tekniska högskolan
Algebraic vision.

Gaultier Lambert 2023–2028
Kungliga Tekniska högskolan
Log-correlated fields and applications to statistical mechanics.

Linda Johansson 2020–2025
Göteborgs universitet
Structures of intramembrane receptor complexes: capturing transient GPCR dimers.

Matematiska modeller utvecklar forskning om cancer

– Mitt projekt handlar om att tillväxten av alla cancerformer påverkas av hur de interagerar med immunförsvaret. Att förstå detta samspel är avgörande för att utveckla bättre behandlingar för cancerpatienter, säger Eszter Lakatos, forskarasistent i tillämpad matematik och statistik vid Chalmers tekniska högskola.

”

Mitt mål är att se hur tumörer svarar på immunförsvaret och behandlingar och min motivation är att bidra till ännu bättre och mer personliga behandlingar i framtiden.”

Eszter Lakatos

Eszter är även docent i beräkningsbiologi och assisterande professor vid Institutionen för matematiska vetenskaper. Eszters forskningsområde ligger i gränslandet mellan matematik, bioinformatik och cancerbiologi. Hon utvecklar matematiska modeller och bioinformatiska metoder samt nästa generations sekvenseringsdata för DNA.

– Jag är en beräkningsbiolog som använder matematik och bioinformatik för att förstå biologiska processer i hälsa och sjukdom. Målet är att se hur tumörer svarar på immunförsvaret och behandlingar och min motivation är att bidra till ännu bättre och mer personliga behandlingar i framtiden, menar Eszter.

Swedish Foundation Starting Grant Fellow

2025 fick Eszter anslag från Swedish Foundation Starting Grant Fellow med finansiering från Ragnar Söderbergs stiftelse.

– Projektet heter ”Att omdefiniera cancerimmunogenicitet på systemnivå”. Jag sökte först till European Starting Grant men kom i stället vidare till SFSG, något som jag är mycket tacksam för, berättar Eszter.

I SFSG-projektet kommer Eszters forskningsgrupp att utveckla beräkningsverktyg som kan analysera stora datamängder. De fokuserar inte på en enskild mutation eller en specifik typ av immuncell. I stället tittar de på alla möjliga molekyler, både cancerspecifika och friska, som finns på cancercellernas yta. Dessutom undersöker gruppen om vissa molekyler ”skymmer” andra, så att bara ett fåtal faktiskt blir synliga för immuncellerna.

– Därefter kommer vi att studera de olika celltyperna som finns i och runt tumören och använda matematiska metoder för att reda ut hur starkt de interagerar. Genom att kombinera dessa aspekter kommer vi att skapa ett verktyg som kan beräkna ett index som visar på förmågan att framkalla immunsvaret, baserat på data som ofta redan finns tillgänglig, säger Eszter.

Digitala tvillingar

Ett annat projekt är där forskargruppen skapar ”digitala tvillingar”, personligt anpassade beräkningsmodeller av verkliga cancerfall. Detta görs för att kunna testa hur olika terapier kan kombineras för att få fram bästa möjliga behandling

”Att jobba med tvärvetenskaplig forskning blir allt vanligare inom vårt område. Jag ser till exempel hur mycket en matematiker kan bidra med till biologin. Det borde generellt sett finnas ännu mer samtal mellan olika vetenskapsområden.”

Eszter Lakatos

med hjälp av immunförsvaret. Gruppen arbetar tillsammans med Sahlgrenska sjukhusets Barncanceravdelning för att under behandling förstå vad som händer när tumören behandlas. För att se hur den utvecklas och om den sprids.

Eszter började på Chalmers i april 2023 och innan dess bodde hon i London där hon tog en doktorexamen i systembiologi. Därefter gick hon vidare till en postdoktoral tjänst inom cancerbiologi.

– Som postdok arbetade jag med cancers förändring över tid och tittade även på arter och djur. Här började jag ta fram verktyg, för att bättre förstå immunsystemet, som jag har fortsatt att utveckla på Chalmers, säger Eszter.

Eszters forskningsgrupp har, genom tillgång till stora datamängder, kunnat sekvensera DNA från både cancerpatienter och från friska per

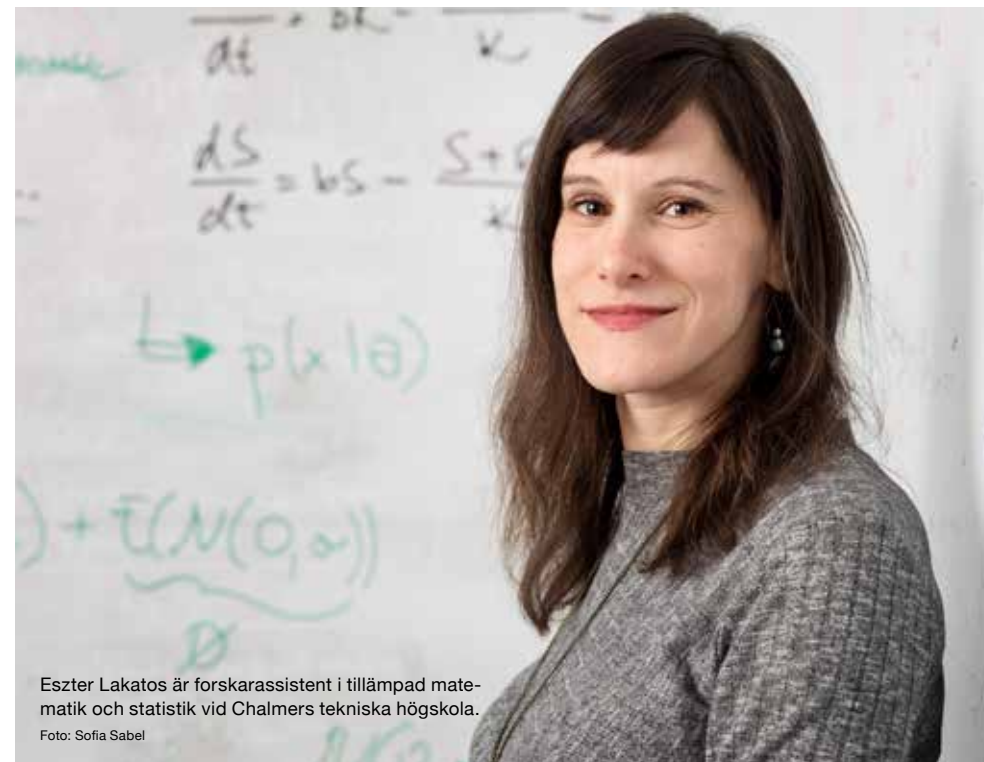
soner. Därefter jämför de vad som skiljer cancercellerna från de friska cellerna. Då krävs många smarta metoder för att verkligen hitta det som är genuint annorlunda.

– Jag arbetar med att identifiera just dessa skillnader, hur de förändras över tid och hur cancern blev som den är i dag. Detta för att vi i framtiden ska kunna förutsäga hur den kommer att utvecklas, konstaterar Eszter.

Att arbeta tvärvetenskapligt

Eszter leder forskargruppen Computing Disease Evolution in Cancer (CODEc) på Chalmers.

– Det är en mycket välkommande gemenskap där vi har många bra samtal när jag samarbetar med biologer och kliniker. När jag får höra om alla olösta frågor de arbetar med dagligen och jag hittar något där jag verkligen kan hjälpa

Eszter Lakatos är forskarassistent i tillämpad matematik och statistik vid Chalmers tekniska högskola.

Foto: Sofia Sabel

till, så känner jag att det här är precis vad jag vill göra, konstaterar Eszter.

– Det stora forskningsfält som jag arbetar inom, cancergenomik, är oerhört aktivt, det händer väldigt mycket spännande här. Att jobba med tvärvetenskaplig forskning blir allt vanligare inom vårt område. Jag ser hur mycket en matematiker kan bidra med till biologin. Jag tycker att fler borde prata med matematiker, för ibland har vi matematiker redan löst ett problem för länge sedan. Vi har bara kallat det något annat. Det borde generellt sett finnas ännu mer samtal mellan olika vetenskapsområden, tycker Eszter.

– Jag vill verkligen att fler ska känna sig bekväma med matematik och jag skulle vilja se en värld där man inte behöver bevisa sig extra bara för att du ha ett visst kön eller en

annan hudfärg än andra. Min pappa undervisade i matematik och ville att jag också skulle ägna mig åt det. Han uppmuntrade mig hela tiden. Men jag vet att det finns många som får höra att de inte är bra på matematik. Jag vill att fler ska våga gå vidare till universitetsnivå, läsa matematik och upptäcka hur roligt det är, avslutar Eszter.

Eszter har en masterexamen i Infobionics Engineering från Pázmány Péter Catholic University i Ungern och en doktorexamen i Theoretical Systems Biology från Imperial College London där hennes avhandling handlade om stokastisk analys och kontroll i molekyllär cellbiologi. Innan Eszter kom till Chalmers var hon postdoktor vid Barts Cancer Institute & Institute of Cancer Research i Storbritannien.

Forskning pågår/rättsvetenskap

125 Mkr

Sedan 2012 har stiftelsen delat ut cirka 125 miljoner kronor till forskning inom rättsvetenskap. Anslag har beviljats för forskningsprojekt, tjänster som biträdande lektor och post doc-projekt. Under 2023 betalades anslag ut till följande projekt.

Linnea Wegerstad 2024–2027

Lunds universitet
Understanding sentencing – proportionality, conformity and sources of law in judicial decision-making.

Åsa Örnberg, Elisabeth Ahlinder

2024–2028
Stockholms universitet
Managing Conflicts within the Wild Ungulate Legal Framework.

Projekt inom rättsvetenskap

Syftet med anslagsformen är att genom långsiktig finansiering ge lovande akademiskt yngre forskare möjlighet att driva ett forskningsprojekt, individuellt eller i en mindre grupp.

Anslag ges till projekt med innovativa idéer och forskare med hög vetenskaplig kompetens. Anslaget riktar sig till forskare

som disputerat för maximalt tio år sedan och som är verksamma vid ett svenskt universitet. Projekten har normalt sett varit tre till fyra år medan anslagens storlek har varierat. Forskarna ingår i alumninätverket för rättsvetare och bjuds in till ett event när de senast beviljade forskarna firas.

Anslagen i siffror 2012–2025

19

projektanslag

18

post doc-anslag

6

biträdande lektorer

Autilia Arfwidsson 2024–2026

Uppsala universitet
Time to tax in the digital age: A study of AI-driven real-time tax administration in the EU.

Anni Carlsson 2024–2026

Försvarshögskolan
Regulation of public service media in peacetime, crisis and war.

Post doc-projekt inom rättsvetenskap

Syftet med anslagsformen är att ge nyligen disputerade forskare möjlighet att bedriva forskning på 80 procents tid under två år. På så sätt läggs grunden för en fortsatt akademisk karriär.

Anslag ges till forskare med stor potential att bedriva forskning av hög vetenskaplig kvalitet. Anslaget riktar sig till forskare som disputerat för maximalt tre år sedan och som är verksamma vid ett svenskt universitet. Forskarna kan även få medel för vistelse vid ett utländskt universitet eller forskningsinstitut. Den senaste utlysningen genomfördes 2022.

Alumni. Forskarna ingår i alumninätverket för rättsvetare och bjuds in till ett event när de senast beviljade forskarna firas.

Forskning pågår/ekonomi

154^{Mkr}

Sedan 2012 har stiftelsen beviljat drygt 154 miljoner till 18 projekt inom ekonomiska vetenskaper.

Mounir Karadja & Erik Prewits 2026–2028

Uppsala universitet & Linnéuniversitetet
The Swedish Model: New data and methods to understand the impact of collective bargaining on workers, firms, and innovation.

Antoaneta Momcheva & Iman Parsa

2026–2029
Handelshögskolan i Stockholm
Resource management in nonprofit organizations: How volunteer management practices shape service quality and beneficiary satisfaction in nonprofit organizations.

Jaakko Meriläinen, Céline Zipfel & Jay

Eui Jung Le 2026–2029
Handelshögskolan i Stockholm & Stockholms universitet
The political economics of parity: Why women's representation stalls, and how to move beyond it.

Projekt inom ekonomiska vetenskaper

Syftet med anslagsformen är att genom långsiktig finansiering ge lovande akademiskt yngre forskare möjlighet att driva ett forskningsprojekt i en mindre grupp.

Anslag ges till projekt med innovativa idéer och forskare med hög vetenskaplig kompetens. Anslaget riktar sig till forskare som disputerat för maximalt tio år sedan och som är verksamma vid ett svenskt universitet. Projekten har varit tre till fyra år och anslagets storlek har varierat.

Alumni. Forskarna ingår i ett alumninätverk och bjuds in till ett event när de senaste beslutade forskarna firas.

Forskning/medicin

330 Mkr

Sedan 2012 har stiftelsen beviljat totalt 330 miljoner kronor till 41 Ragnar Söderbergforskare i medicin. Den senaste utlysningen genomfördes 2019, ingen ny är planerad i nuläget.

Hur har den svenska modellen påverkat företag och innovation?

Det här projektet ska undersöka hur den svenska modellen på arbetsmarknaden påverkade arbetslivet och ekonomin i Sverige under 1900-talet. En modell som kännetecknas av starka fackföreningar och centrala löneförhandlingar.

Från början av 1980-talet skedde en gradvis uppluckring av systemet vilket ledde till förändrade strukturer för löner, företag och innovation.

– Vi kommer att analysera och koppla samman data från digitaliserade kollektivavtal, statistik över löner och arbetsplatser samt uppgifter om facklig anslutning. Dessutom tittar projektet på folk- och företagsregister samt data kring patent för både företag och individer. Det här materialet kommer att göra det möjligt för oss att följa hur arbetsmarknaden och näringslivet har utvecklats över tid, säger Mounir Karadja, som är biträdande professor vid Uppsala universitets Institution för nationalekonomi och knuten till Uppsala Immigration Lab.

Tillsammans med Erik Prawitz, som är docent och lektor på Institutionen för nationalekonomi och statistik vid Linnéuniversitetet i Växjö och forskare vid Institutet för näringslivsforskning, driver han projektet kring den svenska modellen.

AI ger oss nya möjligheter

– Vi kopplar till exempel ihop kollektivavtal, som AI-bearbetas, med en historisk databas som bland annat bygger på fabriksdata i Sverige

från 1900-talet och framåt. En databas som vi nu utvecklar vidare, berättar Mounir. Och nämner att Ragnar Söderbergs stiftelse har varit med och stöttat forskningsprojekt kring Fabriksdata tidigare.

– Idag kan AI hjälpa oss med att få ut mer än bara siffror, texten kan tolkas och ge en bredare bild av vad som avtalats. Vi kan titta på branschvillkor och göra jämförelse-analyser. Det hade varit svårt för tio år sen. AI kan hjälpa oss att få en detaljerad bild av Sveriges ekonomi under hela 1900-talet, konstaterar Mounir.

– Vi har fått projektanslag i ekonomiska vetenskaper 2025 från Ragnar Söderbergs stiftelse för det fyraåriga projektet ”The Swedish Model: New data and methods to understand the impact of collective bargaining on workers, firms and innovation.”

Projektet består av tre delar

I den första studien görs en kartläggning av hur löneförhandlingar förändrades över tid och mellan olika branscher och hur detta har påverkat lönenivåer och löneskillnader.

I den andra studien kommer forskargruppen att undersöka hur företagen reagerade på

centraliserade löneförhandlingar och minskad lönespridning.

– Vi vill undersöka hur företagen svarade på framväxten av den svenska modellen. Hur påverkades produktiviteten och efterfrågan på arbetskraft? En möjlig hypotes är att mindre produktiva företag tvingades stänga igen och att arbetskraften styrdes till mer produktiva företag, men det är långt ifrån säkert, resonerar Erik.

Den tredje studien fokuserar på individer. Den analyserar hur unga människor som mötte den samordnade lönebildningen tidigt i livet påverkades i sina utbildningsval och sina möjligheter att förbättra sin livssituation jämfört med sina föräldrar. Hur reagerade till exempel en ung person på att inte kunna få högre lön än avtalat?

Databas öppen för alla forskare

Forskningsprojektet kommer även att bygga en öppen databas som forskare och andra intresserade kan använda.

– Målet är att ge ny kunskap om hur arbetsmarknadens spelregler påverkar både ekonomisk utveckling och människors livschanser, säger Erik.

– Vi vill förstå mer om hur vi idag ska tänka kring relationer mellan företag och arbetare. Hur kan man ta till vara på de olika sidornas intressen, frågar sig Mounir.

Jobbar gärna tillsammans

– Mounir och jag träffades under doktorandtiden på Stockholms universitet, SU, och jobbar gärna tillsammans då vi kompletterar varandra väldigt bra. Här råder delat ansvar och engagemang. Inför projektet skapar vi en bredare grupp med en makroekonom och två ekonomihistoriker, säger Erik.

Erik tog sin kandidat- och magisterexamen på Stockholms universitet samt sin doktorsexamen, vid institutet för internationell ekonomi på SU.

– Jag har alltid haft ett stort samhällsintresse och det ledde så småningom till doktorandprogrammet på SU. Där började jag intressera mig för ekonomisk historia och studerade bland annat Sveriges ekonomiska och politiska utveckling under industrialiseringen, säger Erik.

Hur integrationen kan förbättras

– Mitt intresse för sambandet mellan ekonomi och politik ledde mig till studier i ekonomi på Uppsala universitet, där jag även tog min kandidatexamen. Efter en master i Paris, på Paris School of Economics, tog jag min doktorsexamen, vid IIES på Stockholms universitet, berättar Mounir.

– Mitt politiska intresse växte fram successivt, jag har inte varit med i något politiskt parti men har alltid varit medlem i Amnesty. Mina föräldrar kommer från Algeriet och jag var tidigt intresserad av utvecklingsfrågor och fattigdomsbekämpning. Mina forskningsområden är ekonomisk utveckling, politisk ekonomi och ekonomisk historia med särskilt fokus på migration. Jag studerar orsakerna till och konsekvenserna av migration, samt hur integrationen av invandrare kan förbättras, berättar Mounir.

– Tillsammans har vi båda studerat konsekvenserna av migration och intresserat oss för den stora utvandringen från Sverige till Nordamerika under senare delen av 1800-talet. Vi undersökte bland annat kopplingen mellan utvandringen och arbetarrörelsens framväxt, säger Erik.

– Tanken på att forska om den svenska modellen har med andra ord funnits hos oss båda i många år. Ragnar Söderbergs anslag passar oss utmärkt för detta upplägg som bygger på ett stort projekt med flera olika delar, avslutar Mounir och Erik.

Forskarna Mounir Karadja och Erik Prawitz.
Foto: Angelica Klang

Vi vill förstå mer om hur vi idag ska tänka kring relationer mellan företag och arbetare. Och hur kan man ta tillvara på de olika sidornas intressen.”

Mounir Karadja

Inga länder når 50-procentig representation för kvinnor i politiken

Kvinnor har tagit stora steg framåt i politiken under de senaste hundra åren. I dag sitter kvinnor i parlament och kommunfullmäktige över hela världen. Men i de flesta demokratier stannar utvecklingen långt innan jämn representation nås. Ett litet antal länder har uppnått jämställd representation och då har det ofta skett genom olika former av kvotering.

Forskarna i det här projektet kommer att studera faktorer som påverkar kvinnors representation i politiska och demokratiskt valda sammanhang och vad som händer när kvinnor faktiskt tar större plats i politiken.

Hur demokratier kan bli mer inkluderande

– Vi har fått projektanslag i ekonomiska vetenskaper 2025 från Ragnar Söderbergs stiftelse för projektet ”The political economics of parity: Why women’s representation stalls and how to move beyond it”, säger Jaakko Meriläinen och Céline Zipfel som är verksamma på institutionen

för nationalekonomi på Handelshögskolan i Stockholm. Tillsammans med Jay Euijung Lee från nationalekonomiska institutionen på Stockholms universitet arbetar de med forskningsprojektet som innehåller fyra delar.

Projektet visar att kvinnors politiska representation inte bara handlar om lagar eller valregler. Den påverkas av teknisk utveckling, attityder, institutionella reformer och sociala normer. Målet med forskningen är att ge ny kunskap om hur demokratier kan bli mer inkluderande och vad som krävs för att jämställd representation ska bli verklighet.

”

Morfar tog över mjölkningen med hjälp av den nya maskinen. Mormor fick plötsligt fritid och engagerade sig då i lokala politiska organisationer.”

Jaakko Meriläinen

Forskarna Jay Euijung Lee, Jaakko Meriläinen och Céline Zipfel.

Foto: Angelica Klang

Mjölkningsmaskinen förändrade politiken

I projekt ett kommer forskargruppen att studera de faktorer som drivit på kvinnors representation i valda församlingar. Genom att analysera historiska data vill forskarna undersöka hur teknologiska framsteg har hjälpt kvinnor att ta sig in i politiken. Under 1900-talet förändrades kvinnors roll i samhället dramatiskt. De gick från att främst arbeta i hemmet till att delta i arbetslivet i stor skala. Mycket av detta drevs av tekniska innovationer som sparade tid och förändrade arbetsuppgifter.

Anledningen till att Jaakko började forska på detta område beror på en historia som hans morfar berättade för honom när han var liten.

– Mina morföräldrar var jordbrukare i Finland och mormor skötte mjölkningen av korna. När familjen fick en mjölkningsmaskin till gården förändrades livet för mormor. Morfar tog över mjölkningen med hjälp av den nya maskinen. Mormor fick plötsligt fritid och engagerade sig då i lokala politiska organisationer. Denna förändring kan ha gett många fler kvinnor mer tid, högre status och större möjligheter att engagera sig i politik, säger Jaakko.

Stoppar ett "nollsummetänkande" jämställdheten?

Forskarna kommer i projekt två att analysera om attityder står i vägen för jämställd representation. De utgår från teorin om att politisk representation är ett nollsummespel. Det vill säga att ökad representation för kvinnor sker på bekostnad av minskad representation av män.

– Teorin testas genom enkäter och intervjuer med väljare och partiledningar där kvinnors representation har avstannat innan den nått 50 procent. Om människor ser representation som ett spel där den ena gruppens vinst är den andras förlust kan det bromsa utvecklingen. Vi genomför experiment där vi mäter attityder och

försöker ta reda på om det går att förändra dessa med information, säger Céline.

– Finland är ett särskilt intressant land att studera. Landet var tidigt med allmän rösträtt 1906, men har ändå inte uppnått jämn könsfördelning och har aldrig haft nationella könskvoter, konstaterar Céline.

Bygger eller skadar könskvoter förtroendet?

– I projekt tre kommer vi att undersöka vad som händer när jämställd representation uppnås genom institutionella åtgärder. Och studera hur lagstiftning om kvotering påverkar medborgarnas tillit, förtroende och attityd för det politiska systemet och för politiker. Vi vill ta reda på om ökad kvinnlig representation genom kvotering leder till större deltagande och inflytande. Eftersom tillit är en grundpelare i fungerande demokratier och ekonomier är detta en viktig fråga, säger Jaakko.

Kvoter är omdebatterade. Vissa menar att de är nödvändiga för att bryta gamla mönster. Andra menar att de hotar principen om meriter och kan minska förtroendet för politiken.

– Vi undersöker vad som faktiskt händer när kvoter införs. Med hjälp av internationella data jämför vi länder före och efter kvotereformer och analyserar hur medborgarnas förtroende för politiska institutioner påverkas.

– Målet är att jobba med dessa intressanta och viktiga frågor som gruppen funderat på länge.

Underrepresentation av kvinnor i politiken påverka alla områden i ett land. Det är mycket vi inte vet kring dessa frågor historiskt sett. Varför började till exempel kvinnors politiska representation att växa, frågas sig Céline.

Får kvinnor verkligt inflytande?

– Jag fick idén till projekt fyra när jag åkte hem till Sydkorea 2018 och blev då intresserad av ämnet inför valet där könskvotering diskuterades. Många män var missnöjda med kvoteringen och ansåg att kvinnorna inte hade förtjänat sina posi-

” Finland var tidigt med allmän rösträtt 1906, men har ändå inte uppnått jämn könsfördelning och har aldrig haft nationella könskvoter.”

Céline Zipfel

tioner. Det visade sig att könskvoteringen delade befolkningen i två delar, berättar Jay.

1992 bestod de lokala politiska församlingarna i Sydkorea av två procent kvinnor. När kvoteringen infördes gick siffran upp till tolv procent. Vid valen 2018 och 2022 var den 30 procent och idag ligger den på 40 procent. Protokoll från kommunfullmäktigmöten finns från Sydkoreas 226 kommuner. Dokumenten finns från före, när kvoteringen infördes, fram till nu. Gruppen kommer att analysera dessa protokoll med hjälp av en AI-assistent.

– Jag ville titta vidare på konsekvenserna av könskvoteringen och hur de som skrivit lagarna hade tänkt. Att sitta i en församling betyder inte automatiskt att ha inflytande. Forskning visar att personer som tillhör en liten minoritet ofta talar mindre och får sämre genomslag.

Nu analyserar vi protokoll från kommunfullmäktige i Sydkorea för att se hur kvinnors deltagande förändras när deras andel ökar, säger Jay.

Familjens förste akademiker

Jaakko Meriläinen är biträdande lektor i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm. Han är även docent vid Helsingfors universitet samt biträdande lektor på House of Governance and Public Policy och KAB Center for Governance på Handelshögskolan.

– Jag är familjens förste akademiker som ville bli diplomat, men valde forskarspåret i stället efter en sommar på Statens ekonomiska forskningsinstitut i Finland, berättar Jaakko.

Mitt forskningsfält är politisk ekonomi där jag främst är intresserad av demokratiskt styre samt ekonomisk och politisk utveckling. Jag kombinerar ofta mikroekonomiska metoder med samtida och historiska data från både utvecklade länder och utvecklingsländer, säger Jaakko.

Jaakko tog en doktorsexamen vid Institutet för internationell ekonomi (IIES) vid Stockholms universitet. Dessförinnan studerade han vid Helsingfors universitet och tog där både en kandidat- och en masterexamen.

Könskvotering i Sydkorea

– Jag kommer från Sydkorea men min pappa arbetade för en biståndsorganisation så vi reste mycket och bodde utomlands och gick på internationella skolor när jag växte upp. Sen studerade jag i England där jag träffade min man. Vi ville hitta jobb i ett land där vi kunde bo och verka tillsammans och det blev i Stockholm. Jag kände också Céline från då vi doktorerade i London, vilket är en fördel, konstaterar Jay.

– Jag är biträdande lektor vid nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet, och affilierad forskare vid Centre for Economic Performance vid London School of Economics and Political Science. Jag tog min master i ekonomi och doktorsexamen i nationalekonomi vid London School of Economics, säger Jay.

Jays forskning handlar om hur institutioner, familjestrukturer och könsnormer påverkar ekonomisk utveckling och tillväxt. Hon studerar bland annat familje- och genusekonomi

och kombinerar ofta historiska data med moderna empiriska metoder

Fältstudier i Rwanda

– Jag kommer från Frankrike och ville från början arbeta med humanitära frågor i Afrika när jag växte upp. När jag sedan tillbringade två år i Rwanda, och genomförde ett fältexperiment med småskaliga kaffebönder för att förstå hur jordbruksproduktiviteten kan förbättras, ledde det till att jag satsade på en forskarkarriär inom utvecklingsekonomi. I dag fokuserar min forskning på genus och utveckling, särskilt på hur ekonomiska omvandlingar och förändrade arbetsmarknader påverkar kvinnors liv. Mötet med Jaakko och arbetet tillsammans med honom i projektet om mjölkningsmaskiner ledde till att jag breddade min forskningsagenda till att studera kvinnors politiska representation. Och jag jobbar bland annat med undersökningar via intervjuer, både kvalitativt och kvantitativt, berättar Céline.

Céline Zipfel är biträdande lektor i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm och tog sina master- och doktorsexamen i nationalekonomi vid London School of Economics and Political Science. Och ytterligare en master i Internationell ekonomi och utvecklingsekonomi vid Yale University i USA. Hon är affilierad forskare vid House of Sustainable Society vid Handelshögskolan.

Hur volontärarbete kan påverka kvalitet och samhällsnytta

– Volontärer är avgörande för hur organisationer inom välgörenhet bedriver sin verksamhet. Forskning har hittills fokuserat på hur man rekryterar volontärer, däremot har man inte tittat så mycket på sättet att organisera och leda volontärarbetet, berättar Antoaneta Momcheva och Iman Parsa, båda är biträdande lektor vid House of Innovation, på Handelshögskolan i Stockholm.

”

Vi ska studera den lucka inom forskningen kring välgörenhet och volontärer som visar att det finns ett behov av tydligare modeller för att förbättra verksamheten med hjälp av volontärer.”

Antoaneta Momchena

Antoaneta och Iman kommer att studera hur icke vinstdrivande välgörenhetsorganisationer kan utforma sitt arbete med volontärer på ett sätt som skapar långsiktighet, hög kvalitet och nöjda mottagare för de tjänster som erbjuds. Till sammans har de fått projektanslag i ekonomiska vetenskaper 2025 från Ragnar Söderbergs stiftelse för det fyraåriga projektet ”Resource management in nonprofit organizations: How volunteer management practices shape service quality and beneficiary satisfaction in nonprofit organizations”.

– Fokus ligger på hur konkreta arbetssätt, som introduktion, schemaläggning, motivation och utbildning, påverkar om volontärer stannar kvar. Det handlar om sådant som kontinuitet, respekt och känslan av att verksamheten är trovärdig och rättvis. Vi kommer också att titta på vad organisationerna behöver för olika typer av volontärer, menar Antoaneta.

Tvärvetenskaplig forskning

House of Innovation är ett forsknings- och utbildningscenter vid Handelshögskolan som fokuserar på innovation, digitalisering och entreprenörskap.

– Här arbetar forskare tvärvetenskapligt och med kopplingar till både näringsliv, civilsamhälle och internationell forskning. Att vi är många internationella forskare från olika områden är positivt, då vi alla har stora nätverk över hela världen, säger Antoaneta

– När Iman började på Handelshögskolan för något år sedan hittade vi snabbt gemensamma intressen för vår forskning, där våra olika erfarenheter kompletterade varandra. Projektet ska studera den lucka inom forskningen kring välgörenhet och volontärer, där det finns ett behov av tydligare modeller för att förbättra verksamheten med hjälp av volontärerna, berättar Antoaneta.

– Jag är tacksam för att ha fått anslaget från Ragnar Söderbergs stiftelse. En anledning att jag kom till Stockholm är det svenska förhållningssättet till forskning. Här finns en vänlig atmosfär och en förståelse för vårt arbetssätt samt ett stort generellt intresse för forskning, säger Iman.

Studien genomförs i Sverige, som är känt för att det ideella engagemanget är stort och tilliten hos medborgarna är hög, men där kraven på professionalism och ansvar också ökar.

Forskarna Iman Parsa och Antoaneta Momchena.

Foto: Angelica Klang

”

En anledning att jag kom till Stockholm är det svenska förhållningssättet till forskning. Här finns en vänlig atmosfär, en förståelse för vårt arbetssätt och ett stort generellt intresse för forskning.”

Iman Parsa

– När det gäller kommersiella företag är det lätt att mäta framgång i pengar och att jämföra resultat. I icke vinstdrivande organisationer har man andra mål, som humanitär hjälp, livsmedelslager för att få fram mat till hur många, tält och skydd för att överleva utan hus. Detta är svårt att mäta och jämföra, konstaterar Iman.

Både praktiska och teoretiska resultat

Projektet kommer att använda en kombination av metoder med intervjuer, observationsstudier och stora enkätundersökningar. En fältstudie kommer också att göras där forskargruppen implementerar ett system för att leda volontärer och studera utfallet. På så sätt skapas en bred bild av hur olika arbetssätt fungerar i praktiken. Och vad de som tar del av den ideella organisationens verksamhet och tjänster tycker.

Projektet vill få fram både teoretiska och praktiska resultat och visa hur ett genomtänkt arbete med volontärer kan göra det lättare att nå organisationens mål.

– Vårt mål är att projektets resultat ska ge ideella organisationer stöd i att skapa större och mer varaktig samhällsnytta, säger Antoaneta.

Viljan att hjälpa

– Staden där jag bodde i Iran drabbades av en kraftig jordbävning när jag var barn. Folk bodde i tält under lång tid därefter. Tanken att hjälpa de organisationerna som kom till undsättning för de drabbade fastnade hos mig tidigt. Jag började läsa till ingenjör först och tog sedan en kandidat- och en masterexamen i industriell ingenjörsvetenskap från Iran University of Science and Technology, i Teheran. Sedan dess har Supply chain management med särskilt fokus på humanitära, hälsorelaterade och ideella organisationers logistik och operationer varit min inriktning, berättar Iman.

– Jag har en doktorsexamen i Business Administration med fokus på Supply chain management vid Arizona State University och är gästforskare vid INSEADs Humanitarian

Research Group. Efter min doktorsexamen ville jag se till att min forskning är nära kopplad till vad som händer i verkligheten och Handelshögskolan i Stockholm erbjuder en utmärkt miljö för det. Här undervisar jag bland i Operations management på organisationsnivå, säger Iman.

Operation management och strategiskt tänkande

Antoaneta forskning ligger i skärningspunkten mellan Operations management och HR. Hennes undervisning på Handelshögskolan handlar om strategiskt tänkande kring hur organisationer kan utforma sina processer och operationer.

– Jag kommer från Burgas i Bulgarien och flyttade till Spanien när jag var 19 år för att studera. Jag tog först en kandidatexamen i företagsekonomi vid Saint Louis University och därefter en masterexamen i internationellt företagande vid IE Business School, IE University i Madrid. Efter studierna arbetade jag som konsult och service manager. Senare återvände jag till akademien och tog en masterexamen i forskningsmetodik inom management science samt en doktorsexamen i Business Studies med inriktning mot Operations Management, båda vid IE Business School, IE University i Spanien, berättar Antoaneta.

– När jag sedan ville bredda mina akademiska erfarenheter valde jag Sverige. Ett land där människor har stor respekt för utbildning och forskning. Handelshögskolan i Stockholm har resurser och engagerade elever, det är en ära att var lärare här, avslutar Antoaneta.

Resultaträkning

Tkr	2025-01-01 2025-12-31	2024-01-01 2024-12-31
Stiftelsens intäkter		
Utdelningar	36 893	34 160
Ränteintäkter	299	488
Övriga rörelseintäkter	12	–
Summa stiftelsens intäkter	37 204	34 648
Stiftelsens kostnader		
Övriga externa kostnader	–2 525	–2 745
Personalkostnader	–1 585	–1 567
Summa stiftelsens kostnader	–4 109	–4 312
Förvaltningsresultat	33 095	30 336
Finansiella poster		
Realisationsresultat från övriga finansiella tillgångar	10	–
Summa finansiella poster	10	–
Resultat efter finansiella poster	33 105	30 336
Årets resultat	33 105	30 336

Värdepapper /antal aktier

AKTIER

Ratos AB, A och B, antal	27 328
Marknadsvärde 31 december 2025, tkr	1 047 700

RÄNTEFONDER

Marknadsvärde 31 december 2025, tkr	26 017
-------------------------------------	--------

Balansräkning

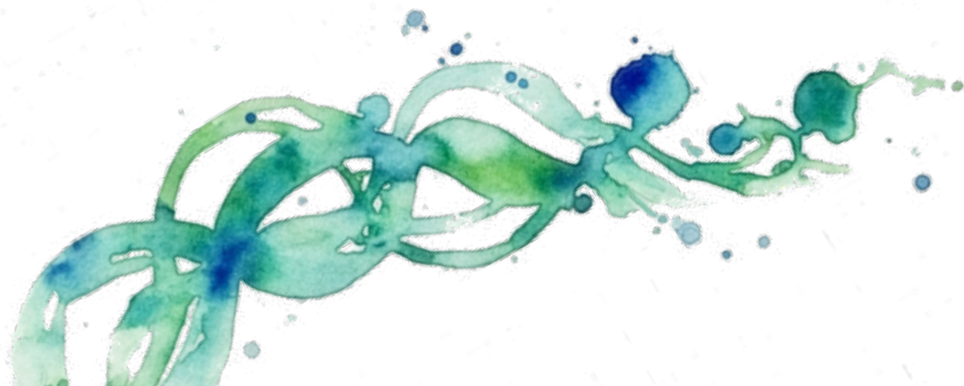
/tillgångar

Tkr	2025-12-31	2024-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Finansiella anläggningstillgångar		
Andra långfristiga värdepappersinnehav	546 387	520 772
Andra långfristiga fordringar	–	36
Summa finansiella anläggningstillgångar	546 387	520 808
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Kortfristiga fordringar		
Övriga fordringar	44	118
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	101	90
Summa kortfristiga fordringar	145	208
Kassa och bank		
Kassa och bank	14 673	24 817
Summa kassa och bank	14 673	24 817
Summa omsättningstillgångar	14 818	24 817
Summa tillgångar	561 205	545 833

Balansräkning

/eget kapital & skulder

Tkr	2025-12-31	2024-12-31
EGET KAPITAL		
Bundet eget kapital		
Stiftelsekapital	354 097	354 097
Summa bundet eget kapital	354 097	354 097
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat	114 313	114 607
Årets resultat	33 105	30 336
Summa fritt eget kapital	147 418	144 943
Summa eget kapital	501 515	499 040
Långfristiga skulder		
Beviljade ej utbetalda anslag	33 741	24 895
Summa långfristiga skulder	33 741	24 895
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	239	89
Beviljade ej utbetalda anslag	25 279	21 390
Övriga skulder	86	86
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	345	333
Summa kortfristiga skulder	25 949	21 898
Summa eget kapital och skulder	561 205	545 833

Styrelse & kansli

Foto: Slavash Pournouri

Styrelsen

Viktor Söderberg
Ledamot

Jenny Parnesten
Ordförande

Erik Stern
Ledamot

Karl Söderbaum
Vice ordförande

Ann Stern
Suppleant

Anna Söderbaum
Suppleant

Pierre Söderberg
Suppleant

Markus Söderberg
Suppleant

Kansli

Ragnar Söderbergs stiftelse

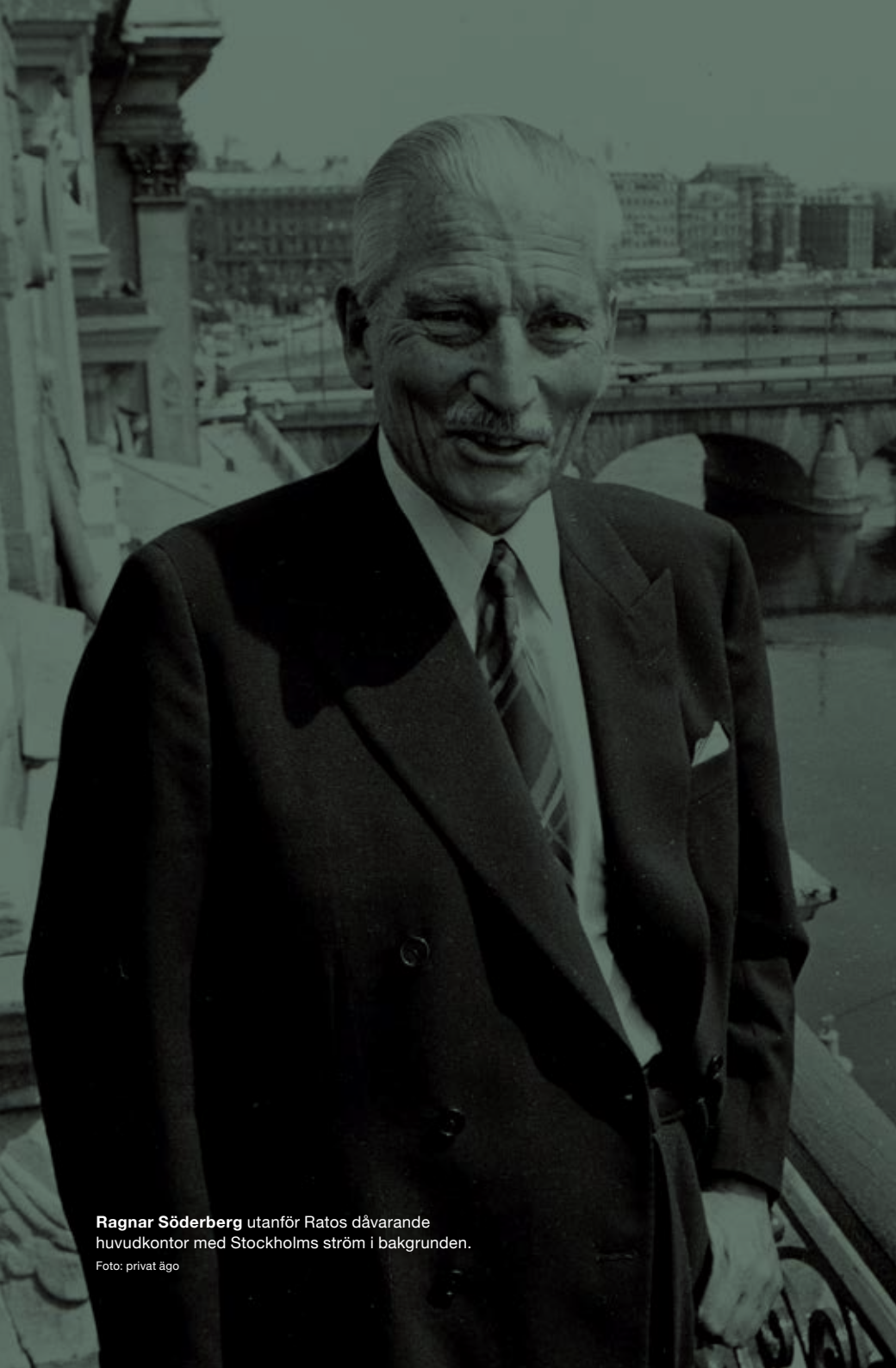
Organisationsnummer: 802008-1306

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 18,
Stockholm

Postadress: Box 7079, 103 87 Stockholm

Webb: soderbergs.se

Allmänna frågor: kansli@soderbergs.se

Ragnar Söderberg utanför Ratos dåvarande huvudkontor med Stockholms ström i bakgrunden.

Foto: privat ägo

Stiftelsens historia

DEN 5 MAJ 1960 grundade Ragnar Söderberg stiftelsen som bär hans namn genom en grunddonation på 20 000 stamaktier i Ratos, motsvarande ett värde på 6,5 miljoner, till stiftelsen. Med grundandet av stiftelsen ville han skapa en stabil ägarstruktur i familjeföretaget Ratos och bidra till angelägna samhällsnyttiga ändamål.

RAGNAR SÖDERBERG (1900–1974) var företagsledare i familjeföretagen Söderberg & Haak och Ratos samt hade en rad poster i bolagsstyrelser bland annat inom Wallenberg-sfären. Han var också Norges generalkonsul i Stockholm, ledamot i UDs kommitté för antagning av attachéer och ordförande i Stockholms handelskammare. Ända sedan starten har familjens engagemang i stiftelsen varit starkt och styrelsen utgörs alltså av ättlingar till grundaren.

STIFTELSENS STADGAR säger att den ska främja ”vetenskaplig forskning och vetenskaplig

undervisnings- eller studieverksamhet av landsgämplig innebörd, varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena skola komma i fråga”.

Detta har kommit till uttryck på olika sätt genom åren och även om forskningsanslag hela tiden varit huvudinriktningen, så har även vetenskapliga priser, donationsprofessorer och kulturaktiviteter finansierats. Sedan starten har vi delat ut över en miljard kronor till forskare och forskning i Sverige.

UNDER TIDEN som stiftelsen funnits har det forskningspolitiska landskapet genomgått stora förändringar. Även om donationen 1960 var stor och betydelsefull så var staten då den dominerande forskningsfinansieraren.

Idag är läget ett helt annat och externa finansierare som företag och stiftelser har blivit allt viktigare för forskarna. Stiftelsen vill vara en betydelsefull aktör i detta landskap och arbetar aktivt för att identifiera var vi kan göra stor nytta för forskare och forskning i Sverige.

**Ragnar
Söderbergs**
STIFTELSE

Ragnar Söderbergs stiftelse
Årsberättelse 2025
Form och text: Pluralis the Agency

© Ragnar Söderbergs stiftelse, 2026